

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap

Institutionen för statsvetenskap

1SH20Ä Samhällskunskap I, för ämneslärare, 30 högskolepoäng
Social Studies I, for secondary school subject teachers, 30 credits

Ämnesgrupp

Samhällskunskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd 2023-02-20.

Reviderad 2026-01-20. Förkunskapskravet är kompletterat med ämnen enligt GY25.

Kursplanen gäller från och med hösttermin 2026.

Förkunskaper

Grundläggande behörighet samt Engelska 6, Samhällskunskap 1b eller 1a1+1a2.
Särskild behörighet för undervisningsämnet: Matematik 2a alt. Matematik 2b alt.
Matematik 2c, Samhällskunskap 2.

Eller: Engelska nivå 2 och Samhällskunskap nivå 1b alt. Samhällskunskap nivå 1a1 +
1a2. Särskild behörighet för undervisningsämnet: Matematik, nivå 2a alternativt
Matematik, nivå 2b alternativt Matematik, nivå 2c, Samhällskunskap, nivå 2.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- identifiera grundläggande frågeställningar i statsvetenskapens deldiscipliner,
- redogöra för grundläggande statsvetenskapliga begrepp och teoretiska perspektiv, samt
- relatera statsvetenskapliga begrepp och perspektiv till gymnasieskolans

ämnesplan för ämnet samhällskunskap samt kursplan för samhällskunskap i grundskolan.

Delkurs 1 Politiska idéer, 6 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- översiktligt sammanfatta delar av den västerländska politiska idéhistorien,
- beskriva det centrala idéinnehållet i samtida politiska ideologier, samt
- urskilja och kritiskt reflektera över politiska idéer i vår samtid.

Delkurs 2 Svensk politik och förvaltning, 6 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för betydelsefulla skeenden i svensk politisk historia,
- beskriva Sveriges politiska system,
- redogöra för de grundläggande byggstenarna i EU:s politiska system,
- identifiera de begrepp som krävs för förståelse av den offentliga förvaltningens funktion,
- beskriva den svenska förvaltningens olika nivåer och hur de förhåller sig till varandra, samt
- redogöra för relationen mellan politik och förvaltning och beskriva vilka problem som kan uppstå vid förvaltningens genomförande av beslut.

Delkurs 3 Komparativ politik, 6 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- använda centrala begrepp för att beskriva olika typer av politiska system,
- redogöra för viktigare skeenden i modern politisk historia samt värdera dessas betydelse för länders politiska utveckling,
- redogöra för vad som påverkar individers politiska beteende,
- identifiera drivkrafter som påverkar den politiska utvecklingen och beskriva hur fördelningen av makt är organiserad i olika politiska system, samt
- jämföra olika länders politiska system och förklara vilka konsekvenser som skillnaderna medför.

Delkurs 4 Internationell politik, 7,5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- redogöra för den internationella politikens centrala teoretiska perspektiv,
- redogöra för det internationella politiska systemets framväxt och förändring sedan 1945, samt
- använda teorier och begrepp för att förklara olika fenomen inom internationell politik.

Didaktiskt stråk, 4,5 hp

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna:

- identifiera och formulera ämnesdidaktiska frågeställningar i relation till ämnet samhällskunskap,
- planera undervisning i samhällskunskap baserad på ämnets styrdokument, samt
- analysera och ge exempel på bedömning och betygssättning i relation till ämnets styrdokument och undervisningens innehåll.

Innehåll

Kursen Samhällskunskap I, för ämneslärare (1-30 hp) innehåller fyra statsvetenskapliga

delkurser samt ett didaktiskt stråk, vilket bidrar till att kontinuerligt anknyta ämnesinnehållet till samhällskunskapslärares profession.

Delkurs 1 Politiska idéer, 6 högskolepoäng

Kursen inleds med en introduktion till statsvetenskapen. Därefter ges en grundläggande översikt över ett urval av den västerländska politiska idéhistorien från antiken till idag. En särskild tonvikt läggs på normativa politiska idéer och centrala politiska ideologier.

Delkurs 2 Svensk politik och förvaltning, 6 högskolepoäng

Kursen tar sin utgångspunkt i Sveriges politiska system och den moderna historia som har påverkat dess utveckling. Vidare behandlas EU:s institutioner och deras funktioner samt hur dessa relaterar till svensk politik och förvaltning. En introduktion ges till den offentliga förvaltningens roll i det politiska systemet, dess organisation och funktion. Begrepp och perspektiv som är användbara för att studera förvaltning och förvaltningspolitik presenteras.

Delkurs 3 Komparativ politik, 6 högskolepoäng

I kursen behandlas olika länders politiska system med grund i centrala begrepp och teorier i jämförande politik. Viktiga inslag är att öka förståelsen för vilka drivkrafter som påverkar den politiska utvecklingen, hur fördelningen av makt är organiserad i olika politiska system och vad som påverkar individens politiska beteende. Vidare diskuteras vilka skillnader som framträder mellan olika länders politiska system, vad som orsakar dessa skillnader och vilka konsekvenser de medför.

Delkurs 4 Internationell politik, 7,5 högskolepoäng

Kursen inleds med en bakgrund till såväl det historiska som samtida studiet av internationell politik. Därefter presenteras och diskuteras de dominerande teoretiska perspektiv som används för att tolka internationell politik. Kursen behandlar den empiriska förändringen inom internationell politik från 1945 och framåt, såväl utifrån internationell som svensk utgångspunkt. Dessutom behandlas ett antal processer och tematiska områden såsom konflikter och samarbete, globalisering, mänskliga rättigheter och diplomati. Ett särskilt avsnitt ägnas åt EU som global aktör.

Didaktiskt stråk, 4,5 högskolepoäng

I det didaktiska stråket anläggs ett ämnesdidaktiskt perspektiv på kursinnehållet. Undervisningen i det didaktiska stråket är verksamhetsnära, d.v.s. nära kopplad till skolverksamheten genom att verksamma lärare medverkar och genom att autentiska uppgifter och elevsvar används i undervisningen för att träna på bedömning av elevers kunskaper i ämnet.

Professionell, ämnesdidaktisk och vetenskaplig progression

I kursen tillägnas sig studenterna grundläggande kunskaper i statsvetenskap. Genom återkommande didaktisk reflektion över kursinnehållet påbörjas bygget av en bred professionsbas som grund för fördjupade studier inom ämnet. I kursen tränas planering av kurs och lektion. Bedömning och betygsättning introduceras, tränas och problematiseras. Kursen behandlar de grundläggande kunskaper som behövs för att anlägga ett vetenskapligt förhållningssätt till samhällskunskapens ämnesinnehåll. Studenterna tränas i vetenskapligt läsande och vetenskapligt skrivande. Dessutom introduceras ämnesdidaktikens teoretiska grunder.

Undervisningsformer

Undervisning sker genom föreläsningar.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För att erhålla betyget Godkänd på kursen krävs att kursens mål är uppnådda. Betyg sätts på kursen som helhet men även på delkurserna. För att få slutbetyget Väl godkänd som terminsbetyg krävs Väl godkänt på minst 18 högskolepoäng samt Godkänt på 12 högskolepoäng.

Målen för delkurs 1-3 examineras genom salstentamina i respektive kurs. Målen för delkurs 4 examineras genom en skriftlig inlämningsuppgift, en salstentamen samt vid deltagande i ett seminarium. Kursens ämnesdidaktiska moment examineras genom anvisade uppgifter i åtta seminarier. Salstentamina i delkurs 1-4 och den skriftliga inlämningsuppgiften i delkurs 4 bedöms med betygen U, G eller VG och seminarierna samt de didaktiska momenten med U eller G.

Omexamination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

I det fall student med funktionsnedsättning har rätt till särskilt pedagogiskt stöd beslutar examinator om anpassad eller alternativ examination.

Kursvärdering

Kursvärdering genomförs under kursen eller i nära anslutning till kursens avslutning. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle ska senast vid kursstart informeras om föregående kursvärderingsresultat och genomförda förändringar i kursen.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:

1SHÄ02 Samhällskunskap I - inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 30 hp.

1SHÄ12 Samhällskunskap I - inriktning mot arbete i gymnasieskolan, 30 hp.

1SK122 Politiska idéer, 6 hp.

1SK127 Svensk politik och förvaltning, 6 hp.

1SK128 Komparativ politik, 6 hp.

1SK125 Internationell politik, 7,5 hp.

Övrigt

Kursen utgör första terminens studier i samhällskunskap inom ämneslärarprogrammet.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1 – Politiska idéer

Heywood, Andrew (senaste upplagan). *Political Ideologies. An Introduction*. New York, Red Globe Press (308 sidor).

Swift, Adam (senaste upplagan). *Political Philosophy – A Beginners' Guide for Students and Politicians*. Cambridge, Polity Press (288 sidor).

Ytterligare vetenskapliga artiklar, utdrag ur böcker och dylikt material tillkommer. Cirka 200 s.

Delkurs 2 – Svensk politik och förvaltning

Blom, Agneta & Johansson, Johan & Persson, Magnus (2021). *Regionboken. Sverige på regional nivå*. Lund: Studentlitteratur. 180 sidor. ISBN 978-91-44-15492-3.

Möller, Tommy (senaste upplagan). *Svensk politisk historia*. Lund: Studentlitteratur. (200 s).

Norén Bretzer, Ylva (senaste upplagan). *Sveriges politiska system*. Lund: Studentlitteratur. (260 s).

Vetenskapliga artiklar tillkommer, ca 100 s.

Delkurs 3 – Komparativ politik

Anckar, Carsten, Bengtsson, Åsa, Denk, Thomas & Karvonen, Lauri (senaste upplagan). *Komparativ politik: institutioner och beteenden*. Lund: Studentlitteratur. (320 s).

Denk, Thomas & Anckar, Carsten (red.) (senaste upplagan). *Komparativ politik. Elva politiska system*. Lund: Studentlitteratur. (391 s).

Vetenskapliga artiklar tillkommer, ca 200 s.

Delkurs 4 – Internationell politik

Baylis, John, Smith, Steve & Owens, Patricia (red.) (senaste upplagan). *The Globalization of World Politics. An introduction to international relation*. Oxford: Oxford university press. (648 s).

Brommesson, Douglas & Ekengren, AnnMarie (red.) (senaste upplagan). *Sverige i världen*. Malmö: Gleerup. (215 s).

Vetenskapliga artiklar tillkommer, ca 300 s.

Ämnesdidaktisk litteratur

Jansson, Tobias (2024). *Varierade bedömningspraktiker i samhällskunskap. Validitet och agens i lärares beslut om bedömningars syften, innehåll och metoder*. Linköpings universitet. ISBN: 978-91-8075-447-7 (PDF).

Långström, Sture & Arja Virta (senaste upplagan). *Samhällskunskapsdidaktik: utbildning i demokrati och samhällsvetenskapligt tänkande*. Lund: Studentlitteratur. Urval omfattande ca 50 sidor.

Skolverket (2022). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet LGR22*. Se Skolverkets hemsida.

Skolverket (2025). *Läroplan för gymnasieskolan*. Se Skolverkets hemsida.

Skolverket (2025). *Ämnesplan Samhällskunskap*. Se Skolverkets hemsida.

Skolverket (u.å.). *Betyg*. Se Skolverkets hemsida.

Ytterligare material som tillhandahålls av institutionen tillkommer, ca 100 sidor.